

VivekaChudamani, Shankaracharya

Het Kroon-Juweel, Onderscheidingsvermogen

1. Ik eer mijn leraar, het grenzeloze Zelf, wiens natuur vreugde is, die noch door de mind noch door de zintuigen geobjectiveerd kan worden en die gekend wordt middels het onderricht van alle Upanishaden.

Waarde van Menselijke Geboorte

2. Het is door de genade van het Zelf dat de grootste zegen van het leven wordt verkregen: de status van menselijk wezen met een brandend verlangen naar vrijheid en een relatie met een gekwalificeerd leraar.

3. Een persoon met de juiste kwaliteiten en met een begrip van de Veda's, die vasthoudt aan het onechte en niet streeft naar vrijheid pleegt waarlijk spirituele zelfmoord.

4. Zonder Zelfkennis zal iemand die de Schriften bestudeert en rituelen beoefent om de goden gunstig te stemmen voor verschillende doelen, nooit Vrijheid verkrijgen.

5. Miljoenen handelingen zullen geen Zelfkennis voortbrengen. Handelingen kunnen de mind zuiveren om Zelfkennis te verkrijgen.

6. Daarom, zoek een meedogende leraar, een kenner van het Zelf, en leer hoe je onderzoek naar de waarheid doet.

Kwaliteiten nodig voor Kennis

7. Voor Zelfkennis zijn kwaliteiten vereist. Tijd, plaats en omstandigheden zijn hulpmiddelen.

8. Zonder de aanwezigheid van een gekwalificeerd leraar zal Zelfkennis niet plaatsvinden. Die grote leraren die het Zelf hebben gerealiseerd en de visie van non-dualiteit hebben bereikt zoals door Vedanta wordt onthuld, vermelden vier kwaliteiten.

9. De vier kwaliteiten zijn:

- 1) Onderscheid maken tussen wat vergankelijk is en wat eeuwig.
- 2) Niet-gehecht zijn aan objecten.
- 3) Een Zes-tal bijkomende kwaliteiten.
- 4) Brandend verlangen naar bevrijding.

10. Onderscheiding is het onwankelbaar inzicht dat het Zelf, grenzeloos non-duaal actieloos gewoon bewustzijn, eeuwig is en dat de tijdsgebonden wereld van veranderende objecten niet-eeuwig is.

11. De afwezigheid van verlangen naar veranderende dingen, van het lichaam tot spirituele gemoedstoestanden, is niet-gehecht zijn.

12. De mind is opgelost wanneer, gesteund door niet-gehechtheid aan objecten, zijn aandacht wordt weggenomen van objecten en telkens opnieuw op het Zelf wordt gericht.

13. De waarnemingsorganen en de organen voor actie naar hun respectievelijke plaatsen brengen, na ze te hebben teruggetrokken uit hun respectievelijke objecten, heet zelf-beheersing.

14. Niet-afhankelijk zijn van externe objecten of de afwezigheid van "ik-, mij-heid" is uparati. Objectiviteit ten aanzien van alle pijn zonder enige angst, klacht of enige poging tot wraak heet titiksha.

15. De onwrikbare overtuiging dat de woorden van de Schrift en de leraar waar zijn heet shraddha, geloof in afwachting van het resultaat van onderzoek.

16. Altijd en in alle opzichten de mind gefocust houden op Bewustzijn heet samadana; het is niet de mind verstillen of onderhouden.

17. Brandend verlangen om gehechtheid aan objecten ontstaan uit onwetendheid op te geven en het Zelf te erkennen als de hoogste waarde heet mumukshutva.

De Leraar

18. Om bevrijding te verkrijgen, moet een gekwalificeerd persoon die de waarheid wilt kennen een leraar zoeken die kennis heeft van de Schriften.

19-20. Een gekwalificeerde leraar is iemand die het belang van de Schriften kent via directe kennis/ervaring en wiens mind opgelost is in bewustzijn. Zijn mind gloeit als de kolen in een vuur zonder brandstof toevoer. Hij kan de middelen voor kennis zelfbewust gebruiken, hij is meedogend zonder motief, onaangedaan door verlangens naar objecten en is vriendelijk voor zoekers die hem met een gepaste houding benaderen.

21. De zoeker moet om bescherming vragen tegen de onrust die wordt veroorzaakt door betrokkenheid in samsara.

22. De gelijkmoedige, vrome, verlichte leraars die de oceaan van Samsara zijn overgestoken zijn zoals de lente, want zij brengen, zonder resultaten te verwachten, nieuw leven naar onderzoekers door hen te helpen bij het ontdekken van de waarheid over hun natuur.

23. Zodra een gekwalificeerd onderzoeker als leerling wordt aanvaard, kan hij ontspannen in de schaduw van de boom van de onderwijs-traditie omdat hij of zij begrijpt dat Vedanta een geldige methode is om bevrijding te realiseren, een methode die haar waarde heeft bewezen.

24. De leraar onthult dat de oorzaak van het lijden dat leidt naar vele malen geboren worden en sterven, “de afhankelijkheid van de wereld als gevolg van onwetendheid omtrent de ware natuur van de onderzoeker” is en hij onthult dat de oplossing ervoor “het onderscheid maken tussen het Zelf en het niet-Zelf” is. Het onderscheid tussen het echte, het Zelf, en het schijnbaar echte, het niet-Zelf, vernietigt zelf-onwetendheid en zijn effecten.

Wat moet gekend worden?

25. De leerling wilt het volgende weten:

- 1) de aard en de oorsprong van afhankelijkheid/gebonden zijn;
- 2) hoe het gehandhaafd wordt;
- 3) hoe bevrijding verkregen wordt;
- 4) de aard van het niet-Zelf;
- 5) de aard van het Zelf en
- 6) hoe onderscheid wordt gemaakt tussen het Zelf en het niet-Zelf.

26. Luister aandachtig want ‘het onderscheiden’ wordt in detail onderwezen, en pas het ten allen tijde ijverig toe.

Wat is het Niet-Zelf?

27. Het fysieke lichaam wordt geboren als resultaat van het karma van eerdere levens. Het is de locus van ervaring voor het individu en het is samengesteld uit grove materie die zich ontwikkelde door de deling en de hergroepering van subtiele elementen.

28. Het subtiele lichaam is samengesteld uit de vijf waarnemingsorganen, de vijf organen van actie, de vijf fysiologische functies, de vijf subtiele elementen te beginnen met ruimte enzovoort, het ego, mind, intellect, herinnering, onwetendheid, verlangen en handelen.

29. Het subtiele lichaam ontstaat uit de elementen in hun subtiele staat en bevat de indrukken van eerdere ervaringen (vasana's). Het is de ervaarder van de resultaten van zowel goede als slechte acties en het is de beginloze upadhi voor de jivatma. De droom is zijn natuurlijke staat. Het verlicht de objecten in de droom zonder de hulp van het fysieke lichaam.

30. Het subtiele lichaam is voor het individu het instrument voor het uitvoeren van actie. Het individu, wiens natuur actieloos bewustzijn is, is vrij van het subtiele lichaam maar het wordt een schijnbare doener wanneer bewustzijn het subtiele lichaam belicht.

31. In grenzeloos bewustzijn bevindt zich een kracht die Maya wordt genoemd. Het is onmanifest en het veroorzaakt het ontstaan van de wereld. Het is beginloze onwetendheid en is van de aard der drie guna's (sattva, rajas, tamas) en overstijgt hun effecten. Het kan door iedereen met een heldere mind afgeleid worden uit zijn effecten.

VIVEKACHUDAMANI, SHANKARACHARYA .

Het Kroon-Juweel, Onderscheidingsvermogen, een selectie van 108 verzen/bewerking door James Swartz.

32. Deze kracht is een groot wonder en kan niet rationeel verklaard worden, want het is noch echt bestaand noch niet-bestaand, noch een combinatie van beide. Het is niet afgescheiden noch niet-afgescheiden van bewustzijn, en het bestaat niet uit delen.

33. Het Onmanifeste verschijnt als de drie guna's en is het Causale lichaam van bewustzijn. De slaap, de staat waarin alle activiteiten van de zintuigen en de mind zijn opgelost, is zijn meest subtiele staat.

Wie is het Grenzeloze Zelf?

34. Nu zal ik je de aard van het grenzeloze Zelf onderwijzen; dit kennende, is men bevrijd van gebonden zijn en men realiseert eenheid met alles wat is.

35. Al wat we door middel van de zintuigen en de mind waarnemen komt en gaat in ons bewustzijn. Maar ons bewustzijn komt en gaat niet. Het is er "altijd", zo zegt het vers; dat betekent dat het nooit verdwijnt naar het verleden maar het wacht ook niet op ons in de toekomst; het is niet eens echt in het heden dat gedefinieerd wordt in relatie tot verleden en toekomst. Bewustzijn, het Zelf, is letterlijk tijdloos.

36. Als het "Ik", kent bewustzijn de aan- en afwezigheid van de mind en zijn gedachten in de ervaringen van waken, dromen en diepe slaap.

37. Bewustzijn ziet alles vanuit zichzelf, maar niemand ziet bewustzijn. Het verlicht de mind, maar de mind verlicht bewustzijn niet.

38. Bewustzijn schijnt als "Ik" in de drie ervaringsstaten en observeert de mind die de vormloze elementen (lucht en ruimte) en de elementen van vorm (vuur, water, aarde) onthult. Het verandert niet.

Wat is Afhankelijkheid/Gebonden Zijn?

39. Het "ik" in het niet-zelf denkt foutief dat het een persoon is, het voelt zich gebonden aan objecten en lijdt onder de beproevingen van geboorte en dood. Net zoals een zijdegworm zet het zich vast in een cocon, het individu denkt dat het vervallend lichaam echt is en voedt het, zalft het en beschermt het...onwetend.

Hoe doet Gebonden Zijn zich voor?

40. Maya's overheersende kracht, tamas, verbergt beginloos, stralend, non-duaal bewustzijn zoals een eclips de zon verbergt.

41. Bewustzijn is vrij van onzuiverheden, maar als het door onwetendheid wordt bedekt neemt het individu aan dat het lichaam het Zelf is. Dan wordt het beïnvloed door het krachtige rajas, gekend als vikshepa, en onderworpen aan bindend verlangen, woede, enzomeer.

42. Deze afhankelijkheid is alleen te wijten aan deze twee krachten, waardoor de persoon verward rondwaalt en het lichaam neemt voor het Zelf.

Wat Onderhoudt/Ondersteunt Het?

43. Onwetendheid is het zaad van de boom van samsara; het 'ik'-gevoel in het fysieke lichaam is de kiem; de vele verlangens zijn het gebladerte; de acties zijn het sap; het lichaam is de stam; de prana's zijn de takken; de organen voor actie en waarneming zijn de twijgen; de zintuigen zijn de bloemen; de vruchten zijn de verschillende vreugden en zorgen die ontstaan uit de vele acties die het individu, zoals een vogel op een tak, eet en geniet.

Hoe Vrijheid verkrijgen?

44. Om de Schrift goed te gebruiken moet men zich toewijden op zijn eigen dharma. Door deze inzet wordt de mind gezuiverd. Erkenning van het Zelf vindt plaats in een zuivere mind en vernietigt onwetendheid en de gevolgen ervan.

Hoe het Zelf en het Niet-Zelf Onderscheiden?

45. Hij is vrij die het ongebonden diepste Zelf, het subject – dat zonder actie is – scheidt van alle objecten, net zoals het merg van het munja gras gescheiden is van de stengel, en die alles oplost in het Zelf en, door kennis, als dat ware Zelf verblijft.

46. Het fysieke lichaam is gemaakt uit voedsel, wordt door voedsel onderhouden en sterft zonder voedsel. Het lijkt bewustzijn te bedekken. Deze zak van huid, been en afval kan nooit het zuivere Zelf zijn.

47. Het fysieke lichaam is een object van waarneming, een inerte verpakking. Het bestaat niet voor de geboorte noch na de dood. Het krijgt elk moment nieuwe eigenschappen, waardoor zijn aard onzeker is. Hoe kan het het Zelf zijn, dat wat zijn modificaties kent?

48. De prana, voorzien van de vijf organen van actie, doordringt het fysieke lichaam en wordt pranamaya kosha genoemd, omdat het schijnbaar het Zelf, grenzeloos bewustzijn, verbergt.

49. Het prana lichaam kan het Zelf niet zijn omdat het een modificatie is van het element lucht, omdat het in en uit het lichaam gaat, niet bewust is en altijd afhankelijk.

50. De waarnemingsorganen en de mind vormen het manomaya kosha. Het doordringt het pranamaya kosha en is heel krachtig in zover dat het de schijnbare dualiteit van “ik” en “mijn” projecteert. Het kan namen en eigenschappen onderscheiden.

51. Het manomaya kosha is het Zelf niet omdat het verandert, begint en eindigt; het is van nature bedroefd en is een object van waarneming. Bewustzijn verschijnt nooit als een gekend object.

52. Het intellect met zijn gedachte modificaties en de waarnemingsorganen vormt het vijnanamaya kosha. Het veroorzaakt samsara en het gevoel van doenerschap.

53. Het vijnanamaya kosha belicht objecten omdat het bewustzijn reflecteert. Het is een gewijzigde vorm van onwetendheid die functioneert als een orgaan van kennis en actie en denkt dat het “Ik” lichaam en zintuigen is.

54-55. De aard van het vijnanamaya kosha kan niet bepaald worden omdat het een modificatie is van onwetendheid. Het is de locus van het ‘ik’-gevoel en het is het individu, dat wat meent dat het handelt. Omdat de indrukken van eerdere acties diep geworteld zijn, voert het goede en slechte acties uit en geniet van de resultaten. Het beweegt zich door hogere en lagere regionen. Vreugde en pijn komen eruit voort alsook de drie ervarings-staten.

56. Het kan het Zelf niet zijn omdat het verandert, zijn licht ontleent aan bewustzijn, begrensd is, een object van waarneming, inconsistent is en geconditioneerd door tijd.

57. Het anandamaya kosha is een uit tamas geboren modificatie; het is doordrongen van de gereflecteerde drie niveau's van op ervaring gebaseerd geluk (priya, moda, pramoda), en komt voort uit bewustzijn bij het verkrijgen van een begeerd object. Het is het plezierig resultaat van verdienstelijke daden. Wanneer het ervaren wordt, geniet iedereen die een lichaam heeft ervan zonder moeite, door gelukzaligheid-zelf te worden.

58. Het is volledig manifest in diepe slaap. Het wordt gedeeltelijk ervaren in droom- en waakstaat door het beschouwen of het verkrijgen van begeerde objecten.

59. Het is niet het Zelf omdat het een modificatie is van prakriti, omdat het afhankelijk is van de mind die handelt als een upadhi, omdat het het resultaat is van verdienstelijke daden en zich manifesteert in gradaties.

60. Wanneer de ontkenning van de koshas gerealiseerd is door logisch onderzoek op basis van de schrift, is bewustzijn geïsoleerd en gekend als het Zelf.

Het Zelf, Uw Essentiële Natuur

61. Het Zelf, bewustzijn, kan door iedereen met onderscheidingsvermogen gekend worden. Het is zelf-stralend, een geheel zonder delen, onderscheiden van de vijf lichamen, getuige van de drie ervarings-staten, onveranderlijk en onaangedaan door alles wat ermee in contact is.

62. De onderzoeker sprak: "Ik heb de vijf lichamen ontkend, maar ik zie alleen leegte. Is er nog iets dat via onderzoek moet gekend worden?"

63-64. De leraar sprak: "Ja, het is de kenner van de leegte. Dat ben jij, grenzeloos bewustzijn. Jij bent een adept bij het onderzoek."

65. Weet aub in je intellect dat je het grenzeloos, tijdloos bewustzijn bent dat uit zichzelf schijnt in de waak- en droomstaat en in diepe slaap; dat schijnt als gelukzaligheid op basis van ervaring en ook schijnt onder de vorm van "Ik" – "Ik", het diepste Zelf, en het gereflecteerde zelf dat objecten belicht.

66. De wijzen zijn bevrijd van samsara door het weten dat het individuele zelf en het grenzeloze Zelf niet gescheiden zijn.

67. Grenzeloos bewustzijn is bestaan en weten. Het is vanzelfsprekend, altijd-tegenwoordig, puur, voorbij Maya en is de gelukzaligheid, ongeconditioneerd door tijdgebonden ervaringen.

68. Het bestaan dat de hele wereld geniet/waarneemt, is ontleend aan bewustzijn. Het is waanzin om te denken dat er iets anders dan bewustzijn bestaat.

69. De Atharva Veda zegt: "De wereld is alleen bewustzijn." Om het even wat aan bewustzijn wordt toegeschreven is alleen bewustzijn.

70. Als de wereld echt zou zijn, zou het Zelf er door beïnvloed worden, dan zou de Veda ophouden een geldige methode voor kennis te zijn en degene die de Veda creëerde zou een leugenaar zijn.

71. Het Zelf, dat de waarheid over zijn natuur verklaart, zegt: "Ik ben niet in dingen en wezens. Zij zijn in mij."

72. Zou de wereld echt zijn, dan zou hij verschijnen in de diepe slaap.

73. Het Zelf, bewustzijn, is het substraat van de wereld. Waarneming veroorzaakt het verschijnen van objecten in bewustzijn en maakt dat het lijkt alsof ze ervan afgescheiden zijn.

Het één-zijn/Identiek-zijn van Jij en Dat

74. Als het individuele zelf en het grenzeloze Zelf naar behoren worden onderzocht, dan wordt hun niet-gescheiden zijn geopenbaard, zoals gezegd wordt in de uitspraak "Jij bent Dat".

75. De eenheid van "jij" en "dat" wordt gestaafd door hun impliciete betekenis, niet door hun ogenschijnlijke betekenis, die, zoals de golf en de oceaan, wederzijds tegengestelde kwaliteiten aanduiden.

76. Het verschil tussen het individu en het geheel wordt veroorzaakt door het verschil in upadhi's. Maya is de upadhi van Isvara, de oorzaak van het geheel; en de vijf lichamen (panchakoshas) zijn de upadhi's van het individu.

77. Als de upadhi's ontkend worden, is er geen verschil tussen het individu en het geheel. Het verschil tussen de Koning en het subject is te wijten aan een verschil in status. Beiden zijn gewoon mensen.

78. De eenheid van het individu en het geheel is vastgesteld door logische gevolgtrekking. Het is niet genoeg om de betekenis van "jij" en "dat" volledig af te wijzen of niet af te wijzen. Het moet door het afwijzen van de niet-essentiële eigenschappen van de twee.

79. Bij voorbeeld, in de zin "Deze persoon die je hier ziet is die Devadatta", stelt de onderzoekende persoon hun eenheid vast door de tegenstrijdige elementen op te geven, dit wil zeggen tijd, plaats en omstandigheden.

80. Alles wat gemaakt is uit klei is door en door klei. Alles wat gemaakt is uit bewustzijn is door en door bewustzijn. Er is niets anders dan bewustzijn, dus het individu en het geheel kunnen slechts één zijn. Op deze wijze is het identiek zijn van het individu en het geheel geopenbaard in honderden Vedantische uitspraken.

81. Daarom, jij bent grenzeloos non-duaal bewustzijn, vrij van verandering en onzuiverheden.

82. Net zoals objecten in een droom niet echt zijn, zijn de objecten die in de waakstaat door Zelf-onwetendheid gecreëerd zijn, niet echt. Vandaar, het lichaam/mind/zintuig complex is niet echt. Jij bent het bewustzijn ervan, vrij van verandering en onzuiverheden.

VIVEKACHUDAMANI, SHANKARACHARYA .

Het Kroon-Juweel, Onderscheidingsvermogen, een selectie van 108 verzen/bewerking door James Swartz.

83. De gedachte, dat wil zeggen kennis die het identiek zijn van het individu en het geheel aangeeft is vrij van dualiteit en is bewustzijn alleen. Wanneer de kennis standvastig is, is degene die de kennis heeft, bevrijd tijdens het leven.

De Voordelen van de Kennis van Non-Dualiteit

84. Van hem of haar wordt gezegd dat hij of zij bevrijd is tijdens het leven wanneer Zelfkennis helder is, gelukzaligheid ononderbroken en de wereld min of meer vergeten.

85. Ook al leeft hij of zij in een lichaam, het voornaamste kenmerk van de bevrijde is de afwezigheid van het gevoel van "ik" en "mijn".

86. Hij of zij heeft geen spijt van handelingen in het verleden, is vrij van schuldgevoel, maakt zich geen zorgen over de toekomst en neemt afstand van wat gebeurt in het heden.

87. Hij of zij beschouwt schijnbaar onderscheiden objecten met aanvaardbare en onaanvaardbare kwaliteiten als gelijk.

88. Hij of zij is niet onderhevig aan euforie als situaties in harmonie zijn met zijn of haar voor- of afkeur, of aan depressie als ze dat niet zijn.

89. Hij of zij is ongevoelig voor lof of blaam.

90. Er is geen samsara, geen leven van worden, voor de bevrijde. Als er samsara is, is er geen kennis van bewustzijn als gevolg van een naar buiten gerichte mind.

91. Net zoals handelingen die je doet in een droom opgelost zijn bij 't ontwaken, worden de verzamelde resultaten van handelingen in het verleden opgelost door Zelfkennis.

92. De goede of slechte daden die in een droom zijn gedaan, sturen de ontwaakte niet naar de hemel of de hel.

93. De bevrijden zijn vrij van ervaringen en onverdeeld tegenover hen en ze maken zich geen zorgen over de toekomst.

94. Ruimte wordt niet beïnvloed door objecten die erin zitten, noch door de geur van drank. Het Zelf, bewustzijn, wordt niet beïnvloed door de eigenschappen van beperkende aanvullingen.

Het Karma van de Bevrijde

95. De resultaten van de acties die gedaan zijn voor de bevrijding dragen vrucht, zoals een pijl die werd afgeschoten door een boog.

96. Een pijl die bestemd was voor een tijger stopt niet in het midden van de vlucht wanneer de boogschutter zich realiseert dat hij een koe voor een tijger aanzag.

97. Het is niet juist om te zeggen dat de bevrijden worden beïnvloed door de resultaten van hun daden in het verleden, net zoals het niet juist is om te zeggen dat iemand die in een droom een moord begaat aansprakelijk moet worden gesteld wanneer hij of zij wakker is.

98. De onfeilbare woorden van de Schrift zeggen dat het Zelf ongeboren is en niet door tijd geconditioneerd. Als dat waar is, hoe kunnen actie en de resultaten ervan Het dan beïnvloeden?

99. Omdat het lichaam op het Zelf wordt geprojecteerd, is het niet onafhankelijk. Hoe kan een fantasie geboren worden en hoe kan het sterven? Hoe kan iets dat onecht is resultaten produceren?

100. De schrift spreekt van karma, vanuit het op ervaring gebaseerd standpunt, om de nieuwsgierigheid te bevredigen van domme mensen die willen weten waarom het lichaam na Zelfkennis blijft bestaan.

De Realisatie

102. De onderzoeker sprak tot de leraar: "Door Uw genade ben ik gezegend, omdat ik alles wat moet verwerkelijkt worden heb verwerkelijkt. Ik ben bevrijd van samsara. Ik ben heel en compleet gelukkig, vrij van gebrek en altijd aanwezig. Ik ben alles wat is."

VIVEKACHUDAMANI, SHANKARACHARYA .

Het Kroon-Juweel, Onderscheidingsvermogen, een selectie van 108 verzen/bewerking door James Swartz.

103. "Ik heb mijn koninkrijk terug gekregen dank zij Uw genade en de genade van Isvara. U en Isvara zijn één. Ik buig voor U, telkens weer."

Na Verlichting

104. De leraar sprak: "Besteed nu je tijd, je Zelf beschouwend in elke situatie, en genietend van de gelukzaligheid van het Zelf."

105. Je kan nu gaan. Je bent vrij. Leef in overeenstemming met de vruchten van je eerdere acties."

106. De leerling betuigde de leraar zijn respect. Zijn mind loste op in de oceaan van gelukzaligheid, hij reisde van hier naar daar, en zegende iedereen die hij ontmoette met de leringen.

107. De aard van het Zelf is nu in deze dialoog uiteengezet, opdat de zoekers naar bevrijding het makkelijk zouden begrijpen.

108. Deze bevrijdende woorden van Shankara lessen de existentiële dorst van degenen die zoeken naar bevrijding van de verschroeiende stralen van de zon van samsara.

OM TAT SAT

Dit is een door James Swartz gemaakte bewerking van Swami Dayanada's Engelse vertaling uit het origineel Sanskriet van de 108 meest essentiële verzen van Shankara's Vivekachudamani, een selectie gemaakt door een groot leraar uit Chennai, India, Swami Paramarthananda.

Nederlandse vertaling door Wis Soetewey